

Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja azijske strižibube *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 61/2015 od 26.10.2015. godine, stupio je na snagu 3.11.2015, a primjenjivaće se do dana pristupanja Evropskoj uniji.

* U ovaj pravilnik prenešena je:

Odluka Komisije (EU) 2015/893 od 9. juna 2015. godine u pogledu mjera za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) i njegovog širenja unutar Unije/Commission Implementing Decision (EU) 2015/893 of 9 June 2015 as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky).

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprječavanje unošenja, širenja i iskorjenjivanje azijske strižibube *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) (u daljem tekstu: štetni organizam), premještanje određenog bilja, granice područja ukoliko je štetni organizam prisutan ili postoji rizik od njegovog prisustva.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) određeno bilje** je bilje namijenjeno sadnji, osim sjemena, čiji je prečnik stabla ili korijenovog vrata na najdebljem dijelu 1 cm ili veći, sljedećih rodova i vrsta: *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Cercidiphyllum* spp., *Corylus* spp., *Fagus* spp., *Fraxinus* spp., *Koelreuteria* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Salix* spp., *Tilia* spp. i *Ulmus* spp.;
- 2) određeno drvo** je drvo u potpunosti ili djelimično proizvedeno od određenog bilja koje:
  - je u potpunosti ili djelimično zadržalo svoju prirodnu oblu površinu, sa korom ili bez nje, kao i drvo u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada, kao i drvo u obliku paleta i drugi drveni materijal za pakovanje koji se koristi u prevozu roba, ako predstavlja rizik za zdravlje bilja, u skladu sa Listom V.A, osim drvenog materijala za pakovanje, uključujući drvo koje nije zadržalo prirodnu oblu površinu; i
  - odgovara jednom od opisa iz Carinske tarife iz Priloga 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika;
- 3) određeni drveni materijal za pakovanje** je materijal za pakovanje djelimično ili u potpunosti proizveden od određenog bilja;
- 4) mjesto proizvodnje** je zemljište ili grupa zemljišta koja funkcionišu kao jedna proizvodna ili poljoprivredna cjelina u čijem se okviru mogu nalaziti proizvodne lokacije kojima se, iz fitosanitarnih razloga, upravlja kao posebnim cjelinama, u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere ISPM br. 5;
- 5) biljke domaćini** su biljne vrste iz Priloga 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika;
- 6) službene mjere (official measures)** su mjere koje preduzima organ uprave i fitosanitarna inspekcija.

Unošenje određenog bilja

Član 3

Određeno bilje porijeklom iz zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam može se unositi u Crnu Goru ako ga prati fitosertifikat koji u rubrici "Dopunska izjava" sadrži podatke da je:

- 1) određeno bilje tokom cijelog životnog ciklusa raslo na mjestu proizvodnje koje je registrovala i kontrolisala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja u zemlji porijekla i da se nalazi u području koje je slobodno od štetnog organizma u skladu sa Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, a naziv područja slobodnog od štetnog organizma upisuje se u rubrici fitosertifikata "Mjesto porijekla"; ili
- 2) određeno bilje tokom perioda od najmanje dvije godine prije izvoza, a bilje mlađe od dvije godine tokom cijelog svog životnog ciklusa, raslo na mjestu proizvodnje koje je uspostavljeno kao slobodno od štetnog organizma i:
  - a) koje je registrovala i kontrolisala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla; i
  - b) na kojem su godišnje obavljena najmanje dva službena inspeksijska pregleda u odgovarajuće vrijeme i nijesu pronađeni znakovi prisustva štetnog organizma; i
  - c) da je određeno bilje raslo na mjestu:
    - koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili
    - na kojem se vrše odgovarajuća preventivna tretiranja i okruženo je sigurnosnim područjem poluprečnika najmanje 2 km unutar kojeg se godišnje, u odgovarajuće vrijeme, obavlja sistematsko istraživanje (u daljem tekstu: posebni nadzor), radi otkrivanja prisustva ili znakova prisustva štetnog organizma, a u slučaju otkrivanja znakova prisustva štetnog organizma bez odlaganja se preduzimaju fitosanitarne mjere radi iskorjenjivanja i ponovnog uspostavljanja sigurnosnog područja slobodnog od štetnog organizma; i
    - d) na kojem je neposredno prije izvoza obavljen inspeksijski pregled pošiljke bilja, radi otkrivanja prisustva štetnog organizma, naročito na granama i stablu, kao i uzorkovanje ciljanom destrukcionom metodom, a kada pošiljka uključuje bilje porijeklom sa mjesta koje je u vrijeme proizvodnje bilo smješteno u sigurnosnom području gdje je otkriveno prisustvo ili znakovi prisustva štetnog organizma, uzorkovanje iz te pošiljke sprovodi se destrukcionom metodom u skladu sa sljedećom tabelom:

Broj biljaka u lotu	Stepen uzorkovanja destrukcionom metodom (broj biljaka koje se moraju rasjeći)
1 - 4500	10% od veličine lota
>4500	450

3) bilje proizvedeno iz podloga koje ispunjavaju uslove iz stava 1 tačka 2 ovog člana, a kalemljene su sa plemkama koje ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) prečnik kalemljenih plemki na najdebljem dijelu nije veći od 1 cm, neposredno prije izvoza;

b) kalemljeno bilje je pregledano u skladu sa stavom 1 tačka 2 podtačka d) ovog člana.

Mjesto proizvodnje je zemljište ili grupa zemljišta koja funkcionišu kao jedna proizvodna ili poljoprivredna cjelina u čijem se okviru mogu nalaziti proizvodne lokacije kojima se, iz fitosanitarnih razloga, upravlja kao posebnim cjelinama, u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere ISPM br. 5.

Određeno bilje unijeto u skladu sa stavom 1 ovog člana podliježe fitosanitamom pregledu na mjestu unošenja ili na mjestu odredišta.

Prilikom pregleda iz stava 3 ovog člana primjenjuju se metode koje obezbjeđuju otkrivanje znakova prisustva štetnog organizma, naročito na granama i stablu bilja i prema potrebi uključuje uzorkovanje ciljanom destrukcionom metodom.

Unošenje određenog drveta

Član 4

Određeno drvo, osim drveta u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada porijeklom iz zemalja u kojima je prisutan štetni organizam može se unositi u Crnu Goru ako ga prati fitosertifikat koji u rubrici "Dopunska izjava" sadrži podatke da:

1) potiče iz područja koje je nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja u zemlji porijekla uspostavila kao područje slobodno od štetnog organizma u skladu sa Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere i u rubricu "mjesto porijekla" upisuje se naziv tog nezaraženog područja; ili

2) je drvetu odstranjena kora i toplotno je tretirano, a kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postignuta je temperatura od najmanje 56°C u trajanju od najmanje 30 minuta u kontinuitetu o čemu postoji dokaz u obliku oznake "HT" na drvetu ili ambalaži u skladu sa opšteprihvaćenom praksom.

Određeno drvo u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada porijeklom iz zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam može se unositi u Crnu Goru ako ga prati fitosertifikat koji u rubrici "Dopunska izjava" sadrži podatke da:

1) potiče iz područja koje je nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja u zemlji porijekla uspostavila kao područje slobodno od štetnog organizma u skladu sa Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere i u rubricu "mjesto porijekla" upisuje se naziv tog nezaraženog područja; ili

2) je drvetu odstranjena kora i toplotno je tretirano, a kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postignuta je temperatura od najmanje 56°C u trajanju od najmanje 30 minuta u kontinuitetu o čemu postoji dokaz u obliku oznake "HT" na drvetu ili ambalaži u skladu sa opšteprihvaćenom praksom; ili

3) da je drvo obrađeno u komade debljine i širine do 2,5 cm.

Određeno drvo unešeno u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana detaljno je pregledano na mjestu unošenja ili na mjestu odredišta, čime je potvrđeno da nema znakova prisustva štetnog organizma.

Premještanje određenog bilja

Član 5

Određeno bilje porijeklom iz obilježenih područja, može se premještati ako ga prati biljni pasoš i ako je tokom perioda od najmanje dvije godine prije premještanja, a bilje mlade od dvije godine tokom cijelog svog životnog ciklusa, raslo na mjestu proizvodnje:

1) koje je registrovano u skladu sa propisom kojim je uređen upis u registar; i

2) na kojem su godišnje obavljena najmanje dva službena inspeksijska pregleda u odgovarajuće vrijeme i nijesu nađeni znakovi prisustva štetnog organizma, a po potrebi pregled uključuje i uzorkovanje na granama i stablu ciljanom destrukcionom metodom;

3) gdje je bilje raslo na mjestu:

- koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili

- na kojem se vrše odgovarajuća preventivna tretiranja ili uzorkovanje ciljanom destrukcionom metodom svakog lota određenog bilja prije premještanja u skladu sa tabelom iz člana 2 ovog pravilnika i gdje se vrši godišnji posebni nadzor radi otkrivanja prisustva ili znakova prisustva štetnog organizma unutar poluprečnika od najmanje 1 km oko tog mjesta u odgovarajuće vrijeme, pri čemu nije otkriveno prisustvo niti bilo kakvi znaci prisustva štetnog organizma.

Ako podloge u proizvodnji određenog bilja, ispunjavaju uslove iz stava 1 tačka 3 alineje 1 ovog člana, mogu se kalemiti plemkama koje nijesu rasle pod tim uslovima, ali čiji prečnik nije veći od 1 cm na njihovom najdebljem dijelu.

Određeno bilje koje nije porijeklom iz obilježenog područja, ali je unijeto na mjesto proizvodnje u takvom području, premješta se ako to mjesto proizvodnje ispunjava uslove iz stava 1 tačka 3 ovog člana i ako to bilje prati biljni pasoš.

Određeno bilje koje se unosi u Crnu Goru u skladu sa članom 3 ovog pravilnika, može se premještati na teritoriji Crne Gore samo ako ga prati biljni pasoš.

Premještanje određenog drveta

Član 6

Određeno drvo, osim drveta u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada, porijeklom iz obilježenih područja ili drvo koje je u potpunosti ili djelimično zadržalo svoju prirodnu obliku površinu i koje nije porijeklom iz tih područja nego je u njih uneseno, može se premještati ako je izdatim biljnim pasošem koji ga prati utvrđeno da su ispunjeni sljedeći uslovi da:

1) mu je odstranjena kora; i

2) je toplotno tretirano, a kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postignuta je temperatura od najmanje 56°C u trajanju od najmanje 30 minuta u kontinuitetu o čemu postoji dokaz u obliku oznake "HT" na drvetu ili ambalaži u skladu sa opšteprihvaćenom praksom.

Određeno drvo u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada porijeklom iz obilježenih područja može se premještati ako je izdatim biljnim pasošem koji ga prati utvrđeno da je ispunjen jedan od uslovi da:

1) mu je odstranjena kora i da je toplotno tretirano, a kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postignuta je temperatura od najmanje 56°C u trajanju od najmanje 30 minuta u kontinuitetu; ili

2) je obrađeno u komade debljine i širine do 2,5 cm.

Ako u slučajevima iz st. 1 ili 2 ovog člana u obilježenom području nisu dostupni objekti za tretiranje ili preradu, određeno drvo se premješta do najbližeg objekta za tretiranje ili preradu izvan obilježenog područja, pod službenim nadzorom i u zatvorenim uslovima, radi osiguranja sprječavanja širenja štetnog organizma i hitnog sprovođenja tretiranja ili prerade.

Otpad koji nastane tokom ispunjavanja zahtjeva iz st. 1 i 2 ovog člana odlaze se na način kojim se sprječava širenje štetnog organizma izvan obilježenog područja.

Organ uprave nadležan za zdravstvenu zaštitu bilja (u daljem tekstu: organ uprave) sprovodi intenzivan monitoring u odgovarajuće vrijeme radi otkrivanja prisustva štetnog organizma, pregledima biljaka domaćina u poluprečniku od najmanje 1 km od objekta za tretiranje ili preradu.

Premještanje određenog drvenog materijala za pakovanje

Član 7

Određeni drveni materijal za pakovanje porijeklom iz obilježenih područja može se premještati samo ako ispunjava sljedeće uslove:

1) podvrgnut je jednom od tretmana iz FAO Međunarodnog standarda za fitosanitarne mjere broj 15, odnosno propisom koji uređuje fitosanitarne mjere za drveni materijal za pakovanje u međunarodnom prometu;

2) nosi oznaku u skladu sa Međunarodnog standarda za fitosanitarne mjere broj 15, odnosno propisom koji uređuje fitosanitarne mjere za drveni materijal za pakovanje u međunarodnom prometu, kojom se potvrđuje da je taj drveni materijal za pakovanje podvrgnut odobrenom fitosanitarnom tretmanu u skladu sa tim standardom.

Ako u obilježenom području nisu dostupni objekti za tretiranje, određeni drveni materijal za pakovanje se premješta do najbližeg objekta za tretiranje ili preradu izvan obilježenog područja, pod službenim nadzorom i u zatvorenim uslovima, kako bi se odmah sprovelo tretiranje i označavanje u skladu sa stavom 1 tač. 1 i 2 ovog člana.

Otpad koji nastane u toku postupka iz stava 2 ovog člana odlaze se na način kojim se sprječava širenje štetnog organizma izvan obilježenog područja.

Organ uprave sprovodi intenzivan monitoring u odgovarajuće vrijeme radi otkrivanja prisustva štetnog organizma, pregledima biljaka domaćina u poluprečniku od najmanje 1 km od objekta za tretiranje i označavanje.

Posebni nadzor

Član 8

Radi utvrđivanja prisustva štetnog organizma i znakova prisustva štetnog organizma sprovodi se posebni nadzor na biljkama domaćinima u skladu sa godišnjim programom fitosanitarnih mjera.

O rezultatima posebnog nadzora sa izvještajem koji uključuje ažuriranu listu obilježenih područja, opis i lokaciju sa kartom razgraničenja obilježenog područja, preduzete fitosanitarne mjere i mjere koje se namjeravaju preduzeti, obavještava se Evropska komisija i države članice Evropske unije do 30. aprila svake godine.

Obilježeno područje

Član 9

Kad se posebnim nadzorom na nekom području potvrdi prisustvo štetnog organizma ili se na drugi način dokaže prisustvo štetnog organizma, bez odlaganja se uspostavlja obilježeno područje koje se sastoji od zaraženog i sigurnosnog područja.

Zaraženo područje je područje u kojem je potvrđeno prisustvo štetnog organizma i koje uključuje bilje koje pokazuje simptome prisustva štetnog organizma.

Sigurnosno područje je područje sa poluprečnikom od najmanje 2 km od granice zaraženog područja.

Razgraničenje područja iz stava 1 ovog člana zasniva se na naučnim principima, biologiji štetnog organizma, nivou infestacije, specifičnoj rasprostranjenosti biljaka domaćina u području i podacima o odomaćenosti štetnog organizma.

U slučajevima kada je iskorjenjivanje štetnog organizma moguće, uzimajući u obzir okolnosti pojave štetnog organizma, rezultate specifičnog istraživanja ili neposrednu primjenu mjera za iskorjenjivanje, poluprečnik sigurnosnog područja može se smanjiti na najmanje 1 km, a kada iskorjenjivanje štetnog organizma više nije moguće, poluprečnik sigurnosnog područja ne može biti manji od 2 km od granice zaraženog područja.

Ako se prisustvo štetnog organizma potvrdi izvan granica zaraženog područja, razgraničenje između zaraženog i sigurnosnog područja mijenja se u skladu sa novonastalom situacijom.

Kada se u obilježenom području na osnovu posebnog nadzora i monitoringa u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 8 ovog pravilnika štetni organizam ne pronađe tokom perioda u trajanju od najmanje jednog životnog ciklusa (koji zavisi od podataka vezanih za to područje ili područje iz slične klimatske zone) i jedne dodatne godine, a najmanje od četiri uzastopne godine, obilježeno područje se ukida.

Izuzetno od stava 1 ovog člana obilježeno područje ne mora se uspostaviti ako:

1) postoji dokaz da je štetni organizam unijet u određeno područje sa biljem ili drvetom na kojem je pronađen i postoji naznaka da je to bilje bilo infestirano prije unošenja u to područje ili je u pitanju neki izolovani nalaz koji može ali ne mora biti neposredno povezan sa određenim biljem i ne očekuje se da će doći do odomaćivanja štetnog organizma; i

2) je utvrđeno da štetni organizam nije odomaćen i da širenje i uspješno razmnožavanje štetnog organizma nije moguće zbog njegove biologije i uzimajući u obzir rezultate specifičnog istraživanja i mjere iskorjenjivanja koje mogu uključivati preventivnu sječu i odlaganje određenog bilja nakon što je pregledano.

O slučaju iz stava 8 ovog člana, podaci i razlozi se dostavljaju Evropskoj komisiji i sprovode se sljedeće mjere:

1) hitne mjere kojima se obezbjeđuje brzo iskorjenjivanje štetnog organizma i isključuje mogućnost njegovog širenja;

2) monitoring tokom perioda koji obuhvata najmanje jedan životni ciklus štetnog organizma i jednu dodatnu godinu, uključujući praćenje tokom najmanje četiri uzastopne godine, u poluprečniku od najmanje 1 km oko infestiranog bilja, drveta ili mjesta na kojemu je pronađen štetni organizam; praćenje mora biti redovno i intenzivno, barem tokom prve godine;

3) mjere uništavanja infestiranog biljnog materijala;

4) sljedljivosti do izvora infestacije i sljedljivosti bilja ili drveta povezanog na bilo koji način sa slučajem infestacije i njihov pregled radi pronalaženja znakova infestacije koji uključuje uzorkovanje ciljanom destrukcionom metodom;

5) aktivnosti koje podižu nivo svijesti u javnosti o opasnosti koju predstavlja štetni organizam; i

6) druge mjere koje mogu doprinijeti iskorjenjivanju štetnog organizma, u skladu sa Međunarodnim standardom ISPM br. 9 i ISPM br. 14.

Ukoliko je obilježeno područje uspostavljeno može se ukinuti ako se na osnovu dodatnog istraživanja utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 8 ovog člana.

Fitosanitarne mjere za iskorjenjivanje štetnog organizma

Član 10

U obilježenom području, radi iskorjenjivanja štetnog organizma sprovode se sljedeće fitosanitarne mjere:

1) hitna sječa infestiranog bilja i bilja sa simptomima prouzrokovanim štetnim organizmom i potpuno uklanjanje njegovog korijenja ako su ispod korijenovog vrata pronađeni hodnici i galerije nastale aktivnošću larvi, a u slučajevima kada je infestirano bilje otkriveno van sezone leta štetnog organizma, sječa i uklanjanje se vrše prije početka sljedeće sezone leta;

2) sječa svog određenog bilja u poluprečniku od 100 m oko infestiranog bilja i pregled određenog bilja, radi otkrivanja znakova infestacije, a u izuzetnim slučajevima kada sječa nije primjerena zbog posebne društvene, kulturne ili ekološke vrijednosti bilja, vrše se redovni detaljni pojedinačni pregledi određenog bilja u poluprečniku gdje se bilje neće sjeći, radi otkrivanja bilo kakvih znakova prisustva štetnog organizma i primjenjuju se mjere za sprječavanje mogućeg širenja štetnog organizma sa tog bilja, a razlozi za izuzetak i opis mjere dostavljaju se Evropskoj komisiji;

3) uklanjanje, pregled i odlaganje bilja posječenog u skladu sa tač. 1 i 2 ovog člana i ako je neophodno, njegovog korijenja, preduzimajući sve neophodne mjere predostrožnosti da bi se izbjeglo širenje štetnog organizma tokom i nakon sječe;

4) sprječavanje bilo kakvog premještanja potencijalno infestiranog materijala izvan obilježenog područja;

5) sljedljivost do izvora infestacije i sljedljivost bilja i drveta povezanog na bilo koji način sa slučajem infestacije i njihov pregled radi pronalaženja znakova infestacije koji uključuje uzorkovanje ciljanom destrukcionom metodom;

6) zamjena određenog bilja drugim biljem prema potrebi;

7) zabrana sadnje novog određenog bilja na otvorenom prostoru u području iz tačke 2 ovog člana;

8) intenzivni monitoring na prisustvo štetnog organizma na biljkama domaćinima, naročito u sigurnosnom području, koji uključuje najmanje jedan pregled godišnje, koristeći tehnike kojima se može otkriti napad u visini krošnje i prema potrebi, uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom, a broj uzoraka se navodi u izvještaju Evropskoj komisiji;

9) aktivnosti koje podižu nivo svijesti u javnosti o opasnosti koju predstavlja štetni organizam kao i mjerama za spriječavanje unošenja i širenja štetnog organizma i uslovima u pogledu premještanja određenog bilja i određenog drveta iz obilježenih područja;

10) kojim bi se riješile bilo kakve posebne situacije ili komplikacije za koje se smatra da mogu spriječiti, ometati ili odložiti iskorjenjivanje, posebno one koje se odnose na pristupačnost i odgovarajući način iskorjenjivanja svog infestiranog bilja ili bilja za koje se sumnja da je infestirano, bez obzira na njihovu lokaciju, privatno ili javno vlasništvo ili odgovorno lice; i

11) druge mjere koje mogu doprinijeti iskorjenjivanju štetnog organizma, u skladu sa Međunarodnim standardom ISPM br. 9 i ISPM br. 14.

Fitosanitarne mjere za suzbijanje štetnog organizma

Član 11

Kada se posebnim nadzorom potvrdi prisustvo štetnog organizma u obilježenom području u periodu dužem od četiri uzastopne godine i kada postoje podaci da je nemoguće iskorijeniti štetni organizam, sprovođenje fitosanitarnih mjera se može ograničiti na suzbijanje štetnog organizma i sprječavanje njegovog daljeg širenja (containment), što uključuje sprovođenje najmanje sljedećih mjera:

1) sječa infestiranog bilja i bilja sa simptomima prouzrokovanim štetnim organizmom i potpuno uklanjanje njegovog korijenja ako su ispod korijenovog vrata pronađeni hodnici i galerije nastali aktivnošću larvi, koja mora započeti odmah, a u slučajevima kada je infestirano bilje otkriveno van sezone leta štetnog organizma, sječa i uklanjanje se vrše prije početka sljedeće sezone leta;

2) uklanjanje, pregled i odlaganje posječenog bilja i ako je neophodno njegovog korijenja, preduzimajući sve neophodne mjere predostrožnosti da bi se izbjeglo širenje štetnog organizma nakon sječe;

3) sprječavanje bilo kakvog premještanja potencijalno infestiranog materijala izvan obilježenog područja;

4) zamjena određenog bilja drugim biljem prema potrebi;

5) zabrana sadnje novog određenog bilja na otvorenom u zaraženom području, osim na mjestima proizvodnje iz člana 6 ovog pravilnika;

6) intenzivni monitoring na prisustvo štetnog organizma na biljkama domaćinima, naročito u sigurnosnom području, koji uključuje najmanje jedan pregled godišnje, koristeći tehnike kojima se može otkriti napad u visini krošnje i prema potrebi, uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom, a broj uzoraka se navodi u izvještaju Evropskoj komisiji;

7) aktivnosti koje podižu nivo svijesti u javnosti o opasnosti koju predstavlja štetni organizam kao i mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma i uslovima u pogledu premještanja određenog bilja i određenog drveta iz obilježenih područja;

8) kojim bi se riješile bilo kakve posebne situacije ili komplikacije za koje se smatra da mogu spriječiti, ometati ili odložiti iskorjenjivanje, posebno one koje se odnose na pristupačnost i odgovarajući način iskorjenjivanja svog infestiranog bilja ili bilja za koje se sumnja da je infestirano, bez obzira na njihovu lokaciju, privatno ili javno vlasništvo ili odgovorno lice; i

9) druge mjere koje mogu doprinijeti iskorjenjivanju štetnog organizma, u skladu sa Međunarodnim standardom ISPM br. 9 i ISPM br. 14.

O odluci o sprovođenju mjera iz stava 1 ovog člana i razlozima za njeno donošenje organ uprave odmah obavještava Evropsku komisiju.

Stupanje na snagu

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se do dana pristupanja Evropskoj uniji.

Broj: 320-1578/15-2

Podgorica, 15. oktobra 2015. godine

Ministar,

prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

PRILOG 1

Određeno drvo:

4401
10 Ogrijevno drvo u oblicama, cjepanicama, granama, snopovima ili sličnim oblicima
00

4401
22 Drvo, osim drveta četinarara, u obliku iverja ili sječki i sl.
00

ex
4401
39 Drugi otpaci i ostaci od drveta, neaglomerisani u oblice, brikete, pelete ili slične oblike
80

4403
10 Drvo neobrađeno sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeno (učetvoreno), zaštićeno bojom, kreozotom ili drugim sredstvima
00

4403
92 Drvo bukve (*Fagus spp.*), neobrađeno sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeno (učetvoreno)

ex
4403 Drvo, osim drveta četinarara i osim bukve (*Fagus spp.*), topole (*Populus spp.*) ili breze (*Betula spp.*), neobrađeno sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeno (učetvoreno).
99

4403
99 Neobrađeno drvo topole (*Populus spp.*), sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeno (učetvoreno)
10

4403
99 Trupci od breze (*Betula spp.*), sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeni (učetvoreni)
51

4403
99 Neobrađeno drvo breze (*Betula spp.*), osim trupaca, sa korom ili bez kore ili bjeljike ili grubo obrađeno (učetvoreno)
59

ex
4404 Drvo za obruče; cijepano kolje; zašiljeno kolje, prošće, letve i stubovi za ogradu od drveta zašiljeni ali nerezani po dužini; drvo grubo prekraćeno ali netokareno, nesavijeno ili drukčije
20 obrađeno, podesno za proizvodnju štapova, kišobrana, držalja za alate ili slične proizvode; trake, cjepke i slično od drveta, osim od drveta četinarara
00

4406 željeznički ili tramvajski pragovi od drveta

4407 92 00	Drvo bukve (<i>Fagus spp.</i>), obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, uključujući i rendisano, brušeno, čeono spojeno, debljine preko 6 mm
4407 93	Drvo javora (<i>Acer spp.</i>), obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, uključujući i rendisano, brušeno, čeono spojeno, debljine preko 6 mm
4407 95	Drvo jasena (<i>Frahinus spp.</i>), obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, uključujući i rendisano, brušeno, čeono spojeno, debljine preko 6 mm
ex 4407 99	Drvo osim drveta četinara i osim bukve (<i>Fagus spp.</i>), javora (<i>Acer spp.</i>), jasena (<i>Frahinus spp.</i>) ili topole (<i>Populus spp.</i>), obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, uključujući i rendisano, brušeno, čeono spojeno, debljine preko 6 mm
4407 99 91	Drvo topole (<i>Populus spp.</i>), obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, uključujući i rendisano, brušeno, čeono spojeno, debljine preko 6 mm
9406 00 20	Montažne zgrade od drveta

PRILOG 2

Biljke domaćini:

Acer spp.

Aesculus spp

Albizia spp.

Alnus spp.

Betula spp.

Buddleja spp.

Carpinus spp.

Celtis spp.

Cercidiphyllum spp.

Corylus spp.

Elaeagnus spp.

Fagus spp.

Fraxinus spp.

Hibiscus spp.

Koelreuteria spp.

Malus spp.

Melia spp.

Morus spp.

Platanus spp.

Populus spp.

Prunus spp.

Pyrus spp.

Quercus rubra

Robinia spp.

Salix spp.

Sophora spp.

Sorbus spp.

Tilia spp.

Ulmus spp.